

3. П'ять кроків сертифікації обладнання харчових виробництв

Гларіон Пакацшвілі, Сергій Кадомський
Національний університет харчових технологій

Сертифікат на продукцію зазвичай свідчить про те, що продукція відповідає певним технічним вимогам. Сертифікат може бути виданий виробником, споживачем або третьою (незалежною) стороною. Звичайно ж, ступінь довіри до цих сертифікатах буде різною. Сертифікати, що видаються Органами по сертифікації визначаються як незалежні, а ті що видаються третьою стороною в Українській системі сертифікації (УкрСЕПРО) називають «Сертифікатами відповідності». Саме ці сертифікати визнаються більшістю офіційних організацій України. Сертифікація в Україні ґрунтується на наступних законах України: «Про захист прав споживачів», «Про оцінку відповідності», «Про державний нагляд за державними стандартами, нормами та правилами і відповідальність за їх порушення», «Про охорону праці», Положення про Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації; Постанов Кабінету Міністрів: «Порядок митного оформлення імпортованих товарів (продукції) які підлягають обов'язковій сертифікації в Україні»; «Порядок проведення робіт з сертифікації продукції іноземного виробництва за схемами з обстеженням, атестацією та сертифікацією системи якості»; «Порядок ввезення на митну територію України продукції, що імпортується, яка підлягає обов'язковій сертифікації».

Для проведення робіт з сертифікації продукції абсолютно не обов'язково вивчати все це законодавство. Велика частина з перерахованих документів безпосередньо не відноситься до замовника, а регламентує порядок виконання робіт з сертифікації органами з сертифікації та випробувальними лабораторіями. Замовнику не обов'язково вивчати це законодавство, а під час сертифікації його алгоритм дій може бути визначений в п'ять кроків.

Крок перший. Навіщо сертифікувати ?

Замовник повинен чітко розуміти, для яких цілей йому потрібен сертифікат і за якими параметрами виріб має бути сертифікований. Для продукції, яка включена до «Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні», ці параметри визначені - це вимоги до безпеки.

Крок другий. Де сертифікувати ?

Слід визначити, з яким органом з сертифікації працювати. Кожен орган по сертифікації має свою область акредитації – «спеціалізацію». Області акредитації різних органів з сертифікації можуть перетинатися, але сертифікати, що видаються ними, мають однакову силу. При виборі органу з сертифікації слід звертати увагу на тих, хто може надати повний комплекс послуг, а саме – сертифікувати обладнання, провести сертифікаційні випробування і, при необхідності, сертифікувати систему якості за стандартами серії ISO 9000.

Орган зі сертифікації може рекомендувати випробувальну лабораторію для проведення сертифікаційних випробувань, або замовник може самостійно вибрати випробувальну лабораторію. Легше працювати з однією організацією, яка в своїй структурі має як орган по сертифікації, так і випробувальну лабораторію.

Крок третій. Що сертифікувати?

При заповненні заявки на сертифікацію необхідно вказувати, за якою схемою слід проводити сертифікацію. Схему сертифікації вибирають залежно від кількості і термінів постачання обладнання. Для одиничних поставок економічно доцільно буде

сертифікувати один зразок або окрему партію. Якщо ж обладнання планується поставляти регулярно, то бажано укласти договір на сертифікацію серійно виготовляється. Для підприємств, що мають добре організоване виробництво, доцільно провести роботи з сертифікації обладнання з отриманням сертифіката відповідності на два роки і більше. За такої схеми сертифікації орган по сертифікації, крім випробувань обладнання, проводить обстеження виробництва і видає сертифікат відповідності на 2 роки або проводить сертифікацію системи якості у виробника на відповідність стандартам серії ISO 9000 і видає сертифікат на 3 роки.

Крок четвертий. Сертифікуємо ...

Після того, як визначена схема сертифікації й укладений договір, залишаються тільки технічні питання - як підготувати обладнання до проведення сертифікаційних випробувань.

Досвід роботи органів з сертифікації показує, що сучасне обладнання, яке задовольняє вимогам Європейських стандартів і стандартів України з безпеки, не потребує ні в якій спеціальній підготовки. Досить правильно змонтувати, підключити обладнання, запросити працівників випробувальної лабораторії, провести випробування.

Якщо Ви не впевнені в якості придбаного обладнання, то краще до приїзду представників органу з сертифікації підготувати обладнання. Можна скористатися досвідом попередників, що вже пройшли сертифікацію. В Інтернеті www.ukrtest.com можна знайти статистику виявлених при сертифікації невідповідностей, а також знайти рекомендації з підготовки обладнання до сертифікації.

П'ятий і останній крок. Отримайте сертифікат!

Після позитивних результатів випробувань потрібно отримати в органі з сертифікації сертифікат відповідності та його копію. Відповідно до діючих правил копія сертифіката відповідності виконується на захищеному бланку і приймається будь-якими органами нарівні з оригіналом.